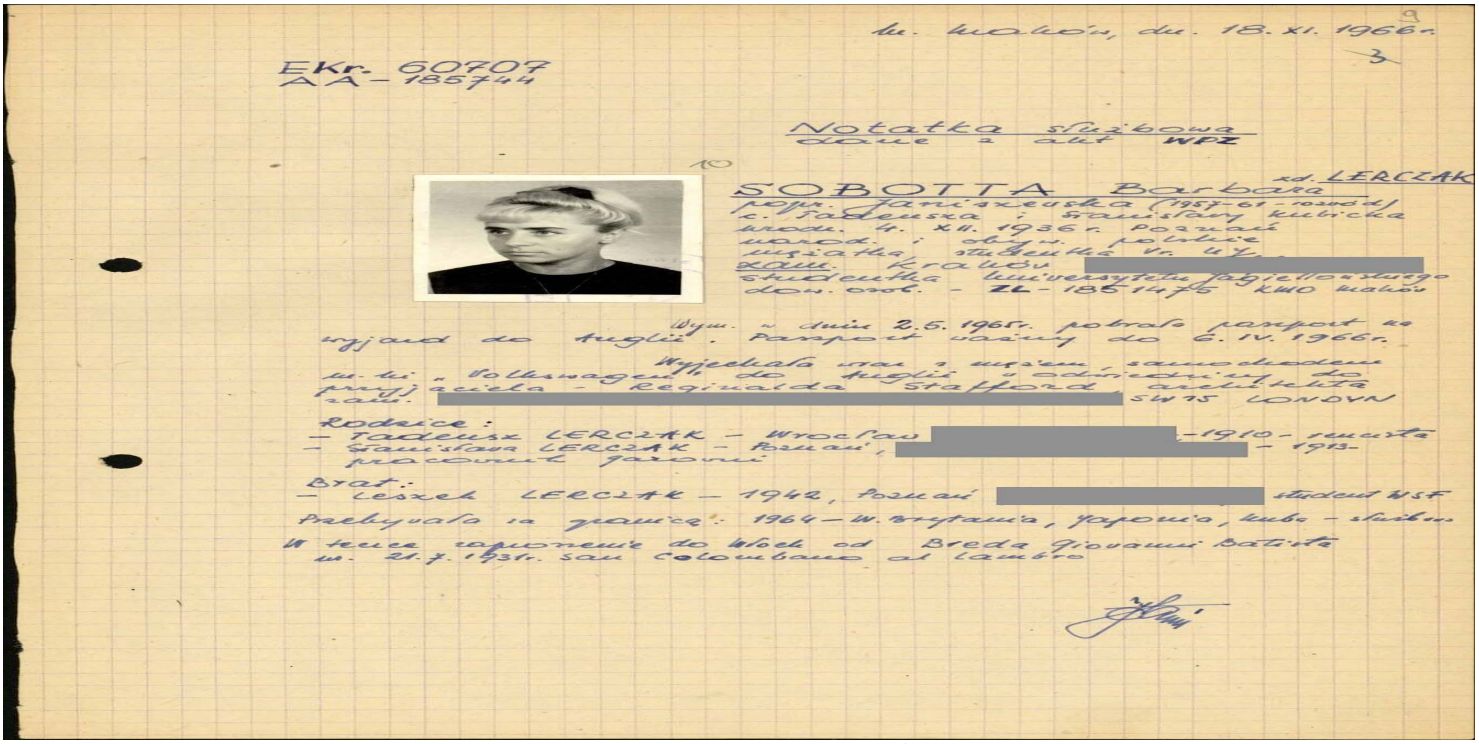
Przystanek historia

https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/sport/130182,Rekordzistka-Barbara-Sobotta-Janiszewska.html

Notatka służbowa dotycząca Barbary Sobotty, pochodząca z akt sprawy obiektowej o kryptonimie „Odwet". Kraków, 18 XI 1966 r. (z zasobu IPN)

ARTYKUŁ

Rekordzistka. Barbara Sobotta-Janiszewska

OKRES HISTORYCZNY

(1956-1970) Od Października do Grudnia

Autor: EWA WÓJCICKA 20.11.2026

Wybitna polska lekkoatletka. 17 razy zdobywała tytuły mistrzyni Polski w biegu na 100 m, 200 m oraz w sztafecie 4 x 100 metrów. Rekord Polski biła 27-krotnie!

Urodziła się 4 grudnia 1936 r. w Poznaniu, gdzie w 1954 r. ukończyła V Liceum Ogólnokształcące im. Klaudyny Potockiej.

Kariera lekkoatletyczna

Swój talent sportowy rozwijała w czasach szkoły średniej, a następnie w kadrze narodowej, w której trenerem drużyny sprinterek był Emil Dudziński.

Największe sukcesy sportowe Barbara Sobotta odnosiła w 50. i 60. latach ubiegłego wieku. W 1954 r., na V Mistrzostwach Europy w Lekkoatletyce w Bernie, na dystansie 200 metrów zajęła 4 miejsce z czasem 24,4 sekundy. W 1956 roku po raz pierwszy uczestniczyła w XVI Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Melbourne, chociaż w Australii nie odniosła jeszcze spektakularnych sukcesów. Te miały dopiero nadejść.

W 1956 roku po raz pierwszy uczestniczyła w XVI Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Melbourne, chociaż w Australii nie odniosła jeszcze spektakularnych sukcesów. Te miały dopiero nadejść.

W 1958 roku w Sztokholmie zostały rozegrane szesnaste zawody rangi mistrzowskiej, na których Barbara (wówczas jeszcze Lerczak) na dystansie 200 m zdobyła złoty medal oraz tytuł mistrzyni Europy, osiągając wynik 24,1 sekundy. Pokonała wówczas faworytkę biegu, występującą w barwach ZSRS, Mariję Itkinę. Na tych samych zawodach, w sztafecie 4 x 100 metrów, wywalczyła brąz wraz z Marią Chojnacką, Celiną Jesionowską oraz Marią Kusion-Bibro.

Barbara była jedną z głównych zawodniczek tzw. Wunderteamu (cudownego zespołu), jak określano polską drużynę lekkoatletyczną w latach 1956-1966, zarówno żeńską jak i męską (reprezentowaną m.in. przez Zdzisława Krzyszkowiaka, Józefa Szmidta).

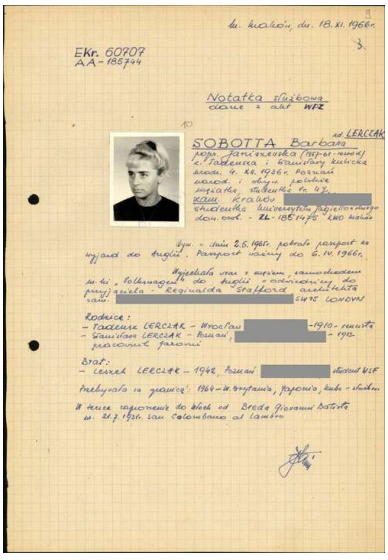
W 1960 roku na XVII Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Rzymie, w sztafecie 4 x 100 metrów, zdobyła wraz z Teresą Ciepły, Celiną Jesionowską-Gerwin oraz Haliną Górecką brązowy medal. Oprócz medalu wyróżniono ją

tytułem Miss Olimpiady.

> W 1960 roku na XVII Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Rzymie, w sztafecie 4 x 100 metrów, zdobyła wraz z Teresą Ciepły, Celiną Jesionowską-Gerwin oraz Haliną Górecką brązowy medal. Oprócz medalu wyróżniono ją tytułem Miss Olimpiady.

Dwa lata później, na VII Mistrzostwach Europy w Belgradzie, na tym samym dystansie wraz z wspominaną już Teresą Ciepły oraz Marią Piątkowską i Elżbietą Szyroką sięgnęła po złoty medal z wynikiem 44,5. Do swoich sportowych sukcesów dołożyła również na tych samych zwodach brązowy krążek w biegu na 200 metrów.

Na kilka miesięcy przed igrzyskami w 1964 roku w Tokio doznała zerwała ścięgna. Mimo to wzięła udział w swojej koronnej konkurencji na 200 metrów. Zajęła dopiero 6 miejsce, ale uznała ten start za swój sukces. Po powrocie z Japonii zdecydowała się zakończyć karierę sportową.

Ekr. 60707
AA-188744

Notatka służbowa

SOBOTTA Barbara

Notatka służbowa dotycząca Barbary Sobotty, pochodząca z akt sprawy obiektowej o kryptonimie „Odwet”. Kraków, 18 XI 1966 r. (z zasobu IPN)

Barbara Sobotta, zdjęcie z akt paszportowych, b.d. (fot. z zasobu IPN)

Poza sportem

W latach 60. ubiegłego wieku Barbara Sobotta i jej mąż Piotr pozostawali w zainteresowaniu Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Krakowie. Małżeństwu założono sprawę obiektową o kryptonimie „Odwet”. Powodem był ich wyjazd za granicę. Oprócz notatek służbowych dotyczących Barbary i Piotra, dokumentacja zwiera również raport z przesłuchania jej męża dotyczący kontaktów z osobami mieszkającymi za granicą.

Studiowała handel morski w Wyżej Szkole Ekonomicznej w Gdańsku. Na wybrzeżu poznała Zbigniewa Cybulskiego oraz Bogumiła

Kobielę (teatrzyk Bim-Bom).

Jeszcze w czasie intensywnych startów studiowała handel morski w Wyżej Szkole Ekonomicznej w Gdańsku. Na wybrzeżu poznała Zbigniewa Cybulskiego oraz Bogumiła Kobielę (teatrzyk Bim-Bom). Przerwała studia, przeniosła się do Krakowa, gdzie występowała w Akademickim Związku Sportowym. Studiowała wówczas romanistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim, ostatecznie ukończyła historię sztuki. W 1970 roku pojawiła się w epizodycznej roli w filmie Andrzeja Kondratiuka pod tytułem „Dziura w ziemi". Zagrała żonę Andrzeja Orawca, którego kreował Jan Nowicki.

Barbara Sobotta, zdjęcie z akt paszportowych, 1970 r. (fot. z zasobu IPN)

W późniejszym okresie prowadziła bar kawowy w Krakowie.

Barbara Sobotta zmarła 21 listopada 2000 r. Została pochowana na cmentarzu Junikowskim w Poznaniu. Irena Kirszenstein-Szewińska w czasie ceremonii pogrzebowej powiedziała:

> „Była dla nas wzorem. (…) Była wybitną osobowością".

Barbara Sobotta, zdjęcie z akt paszportowych, 1972 r. (fot. z zasobu IPN)

* * *

Prezentowane fotografie Barbary Sobotty pochodzą z jej akt paszportowych, przechowywanych obecnie w zasobie Oddziałowego Archiwum IPN w Krakowie.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ